

HIFZI TOPUZ'LA GELENEKSEL MEDYADAN YENİ MEDYAYA... WITH HIFZI TOPUZ, FROM TRADITIONAL MEDIA TO NEW MEDIA...

Züleyhan BEŞLİ

Bağımsız Araştırmacı

ORCID: 0009-0003-2104-6462, zuleyhan_besli@hotmail.com

Doç. Dr. Başak GEZMEN

İstanbul Medipol Üniversitesi İletişim Fakültesi

Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü

ORCID: 0000-0002-9953-228X, bgezmen@medipol.edu.tr

ÖZ

Bu söyleşi, 26 Eylül 2023 tarihinde aramızdan ayrılan, Türk basın tarihinin en önemli isimlerinden Hıfzı Topuz'un anısı için hazırlanmıştır. Doğum tarihi ve yaptığı işlerle Cumhuriyetimizin bir simgesi olan Hıfzı Topuz'la 30 Kasım 2017'de gerçekleşen söyleşide, Topuz, geleneksel medyadan yeni medyaya geçiş sürecini deneyimleyen bir gazeteci olarak bu dönemi değerlendirmiştir.

Topuz, iletişimin sosyal medya alanında gelişeceğini ve teknolojik yeniliklerin bu gelişime katkı sağlayacağını belirtmiştir. Hıfzı Topuz, kitaplarının başarısını, röportaj tekniğine, kısa ve anlaşılır cümlelerle yazmasına ve eserlerini bir mesaj olarak iletmesine bağlamıştır. Gazeteci olmak isteyenlere yetenek, bilgi ve kültürün yanı sıra deneyim kazanmalarını önermiştir. Hıfzı Topuz'un mücadeleci kişiliği, çalışkanlığı ve önderliği unutulmayacak özelliklerindedir.

Anahtar Sözcükler: Hıfzı Topuz, Geleneksel medya, Yeni medya, Sosyal medya

ABSTRACT

This interview has been prepared in memory of Hıfzı Topuz, one of the most important figures in Turkish press history, who passed away on September 26, 2023. In the interview that took place on November 30, 2017, with Hıfzı Topuz, a symbol of our Republic with his birth date and contributions to the field, he reflected on the transition from traditional media to new media as a journalist experiencing this period. Topuz emphasized that communication would evolve in the realm of social media and that technological innovations would contribute to this development. He attributed the success of his books to his interview technique, writing in short and understandable sentences, and conveying his works as a message. For those aspiring to become journalists, Hıfzı Topuz recommended gaining experience in addition to talent, knowledge, and culture. His determined personality, hard work, and leadership are enduring qualities that will not be forgotten.

Keywords: Hıfzı Topuz, Traditional media, New media, Social media

Hıfzı Topuz'un Anısına... (25 Ocak 1923- 26 Eylül 1923)



Türk basın tarihinin en önemli isimlerinden Hıfzı Topuz, doğum tarihi ve yaptığı işlerle Cumhuriyetimizin bir simgesidir. Geçmişle gelecek arasındaki en sağlam köprümüzdür. Basınımız ve edebiyatımız için tarihsel bellek olma özelliğine sahiptir.

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Yeni Medya ve Gazetecilik Bölümü'nde verilen "Etkileşimli Habercilik" dersinin final ödevi için 30 Kasım 2017 tarihinde Hıfzı Topuz ile yapılan "Hıfzı Topuz'la Geleneksel Medyadan Yeni Medyaya" konulu söyleşide, Topuz, geleneksel medyadan yeni medyaya geçiş sürecini, merak ettiklerimizi, bu süreci yaşamış bir gazeteci olarak, tarihsel açıdan ve kendi dönemi içerisinde değerlendirdi. Tarihin kapısını aralayarak bizlere adeta belgesel bir film izletti. Bizleri geçmişten günümüze, günümüzden de geleceğe taşıdı. Gazetecilik serüvenini, basınımızın tarihsel gelişiminden başlayarak, günümüze değin anlattı. Geleneksel medyanın yeni medyaya evrilme yolculuğunda yaşanan olayları, toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla açıkladı.

İletişimin sosyal medya alanında çok gelişeceğini söyleyerek, yeni teknolojik gelişmelerin sosyal medyanın gelişimine de yardımcı olacağına değindi.

Kitaplarının başarısındaki nedenleri sorduğumuzda; röportaj tekniği ile yazdığını belirtti. Kısa cümleler ve kısa paragraflar kullanılarak okurun daha rahat anlayabilmesine vurgu yaptı. Ayrıca, kitabını bir mesaj olarak yazdığını dile getirdi.

Gazeteci olmak isteyenlere; yeteneğin şart olduğunu, bilgi ve kültürünü de genişletmesi gerektiğinin altını çizerek, deneyimlerini paylaştı.

Hıfzı Topuz, bilgi ve deneyimlerini eserleriyle nesilden nesillere aktararak, gençler başta olmak üzere tüm insanlığı aydınlatmaya devam edecek.

En önemlisi de, mücadeleci kişiliği, çalışkanlığı, önderliği ve üstün meziyetleriyle anımsanacak. Bizim anılarımızda tarihi bir belge olarak kalacak söyleşimiz için tekrar teşekkür ediyor, kendisini sevgi ve minnetle anıyoruz. Işıklarda uyusun.

Züleyhan Beşli (ZB): *Merhabalar, bu akşam basınımızın duayenlerinden Sayın Hıfzı Topuz Bey'in evindeyiz. Hıfzı Bey ile eşi Ayşe Hanım bugün evlerine bizi konuk ettiler. Ve halen evlerinde 2,5-3 saatten beri ağırlanıyoruz. Çok güzel sohbetlerimiz oldu. Henüz basınla ilgili söyleşiye geçmeden önce 1-2 parça bir şey söylemek istiyorum size. Bugün tarihi bir an benim için ve benim için olduğu kadar sizin için de anılarınızda yer edecek en tarihi anlardan bir tanesi. Hıfzı Bey, siz basınımızın duayenlerindensiniz..*

Hıfzı Topuz (HT): Hasbelkader öyle oldu.

ZB: *Biz merak ediyoruz, nasıl gazeteci oldunuz?*

HT: Valla benim gazeteci olmaya hep niyetim vardı. Yani yazı yazmaya merakım vardı. Daha okuldaki kompozisyon ödevlerim falan gayet iyi giderdi. Sonra Hukuk'ta okuyordum, evvela kalktım Tasvir gazetesine gittim. Sahibi o zaman Cihat Baban'dı. Ona "Ben gazeteci olmak istiyorum" dedim. O da abimin sınıf arkadaşıydı. "Pekâlâ, hemen yarın başla" dedi. Ertesi günü Vali'nin bir basın toplantısı vardı, Lütfi Kırdar'ın, Topkapı Sarayı'nda, oraya gittim. Ve bütün gazeteciler, başyazarlar, gazete sahipleri oradaydı. Onları bir arada gördüğüm zaman çok hoşuma gitti o hava. Oturdum yazdım Vali'nin bütün konuşmasını. Ertesi gün merakla bekliyorum, altı üstü üç satır yazı. Ben uzun uzun yazdım onları, ama gazetede hiçbir şey yok. Kalktım İstihbarat Şefi'ne gittim. "Ben bir yazı verdim, beğenmediniz mi?" diye sordum. Şef, "Yoo biz okumayız ki verilen yazıları, sen daha stajyersin, hele birkaç ay çalış, ondan sonra bakarız" dedi. Bu ilk ders oldu benim için! Aradan 3-5 ay geçti, kalktım Akşam gazetesine gittim. Yine

patronu gördüm, aynı şeyi söyledim. O da, “Şimdi kadroda yer yok, olursa söylerim ben size” dedi. Bir de benimle Fransızca konuştu, dil bilgimi imtihan etti, falan. “Açık açık söyleyin beyefendi, ben alışığım, olmayacak deyin ben de bir daha ümidimi keseyim” dedim. “Hayır, hayır bekleyin” dedi. Gerçekten de 2 hafta sonra bana haber göndermiş gelsin diye. Gittim.

“Bugün işe başlayabilirsiniz” dedi. O zaman “Beyoğlu muhabirliği” diye bir şey vardı. İstanbul’a gelen yabancılarla konuşan muhabire Beyoğlu muhabiri derlerdi. O zaman bizim işimiz, otellere gelen ünlü yabancıları aramak, havaalanına gitmek yahut limana gitmek, Sirkeci Garı’na gitmek. Böyle adam arardık konuşacak. Yani şimdi kimsenin öyle bir şey yaptığı yok. Öyle başladım işe ve iyi gitti. Ben çok sevdim yaptığım işleri. Yazılarım da derhal girdi gazeteye. İmza koymuyorlardı ama derhal girdi. Aradan bir ay geçti, imza koydum, o da çıktı. Yani başladıktan bir ay sonra adımın çıkması beni çok şımarttı. Gazeteye ilk gittiğim zaman patron bana dedi ki, “Biz çok az ücret öderiz. Vereceğimiz aylık 50 liradır” dedi. Asgari ücret 90 liraydı. Yani akla gelmez bir ücret teklif etti.

MENDERES DÖNEMİ ANILARI

HT: “Ben para için yapmıyorum, hiç önemi yok, hiç vermeseniz de olur” dedim. Bir ay sonra aylığım 70 liraya çıktı. İki ay sonra 90 liraya çıktı. Ve ben artık imzalı yazılara başladım, röportajlara başladım. Gayet iyi götürdüm. Bir süre sonra İstihbarat Şefi oldum. Sonra da Yazı İşleri Sekreteri oldum. Kendimi gazeteye çok sevdirdim galiba. Çevremde de, cemiyette de gayet iyi karşılandı. Bu ara Gazeteciler Sendikası’nı kurduk. Yıl 1947’ydi. 48, 49, 50’de Halk Partisi seçimleri kaybetti. Demokrat Parti iktidara geçti. Gazetenin sahipleri Halk Partiliydi ama bizimkiler hiç partili olmaktan ısrar etmediler, derhal havaya uydular. Evvela biz ümitle başladık yeni döneme. Bütün basın destekledi Demokratları. Ama öyle olmadı! Bunlar bir süre sonra rahatsız oldular gazetelerde yazılanlardan. Adnan Menderes de, Celal Bayar da birtakım önlemler almaya kalktılar. Sonu gelmiyordu. Ayrıntılara girmiyorum, girmek istemiyorum. Ve gittikçe basın özgürlüğü kısıtlandı. Derken o ara biz,

basın mesleğinde çalışanlar ile çalıştıranlar arasında gazeteci haklarını koruyan bir kanun çıkarılmasına önderlik ettik. O büyük bir başarı oldu bizim için. Sonra bir Gazeteciler Konferansı topladık, Türkiye Gazeteciler Konferansı. O battı bunlara. Ve o yüzden sendikayı kapatmaya kalktılar. Vali ile konutunda, Vali Konağı’nda buluştuk. “Arkadaşlar siz çok ileri gidiyorsunuz, çok siyasi konuları gündeme getirdiniz. Bunlara hakkınız yok. Beyefendi (Adnan Menderes) kızmış. Sendikayı kapatmak istiyor. Ben sizin adınıza bir telgraf yazayım ve sizi kurtarayım ama böyle şeylere karışmayın” dedi. O telgraf gitti. Sendika kapatılmaktan kurtuldu. Ama aradan 9 ay geçti, başka bir nedenle sendikayı kapattı. Yani bu kadar tahammülsüzdü. Bu 1953’te oluyor. Basın üstünde baskılar arttıkça arttı. Bütün çalışan gazeteciler Demokrat Parti aleyhine döndüler. Demokrat Parti’yi bütün basın tutuyordu zaten. Böylece 1960 ihtilaline kadar geldik. Ama 60 ihtilali olduğu zaman biz yine alkışladık. Çünkü bütün haklarımız elimizden alınmıştı. Biz yeniden özgürlüğe kavuştuk. Bu bayram havası da maalesef çok uzun sürmedi.

İŞSİZLİK AYLARI..

HT: Ben gazetecilikte 10 sene sonra işsiz kaldım. Şöyle ki, gazeteyi Galatasaray’dan bir sınıf arkadaşım satın aldı. Ona da ben alet oldum maalesef. O arkadaşım, Malik Yolaç. “Ben gazetecilikten anlamam, sen yine gazetenin başında kal, ben sadece mali işlere bakarım. Hiç yazı işlerine müdahale etmem” dedi. Ama ona iktidarla ilişki kurmak çok cazip geldi. Demokrat Parti yöneticileri bunları yemeğe davet ediyorlardı. Sık sık Ankara’ya çağırıyorlardı. Oooh! Ondandır her gün ben sayfa yaparken, sabahleyin başıma dikiliyordu. “Bugün ne yapıyoruz? Aman Hıfzı dikkat et!” falan diye. Hava değişti. Her şeye burnunu sokmaya kalkınca, “Ben bu şartla gazeteye girmedim. Bu şartla sana devretmedim mesleği Ben ayrılıyorum” dedim. Tazminatımı aldım. Ama muhalif olarak tanınmıştım. Basında kolay iş bulamadım. Bir sene işsiz kaldım. O zaman Strasbourg’da bir gazetecilik konferansı toplanıyordu, ben de oraya katıldım.

ZB: *Yıl kaç?*

HT: 1957, 58. Ona katıldım, boştum zaten. Orada üç aylık bir seminere katıldım. Gazetecilik eğitimiymi. O işi çok sevdim. Ertesi sene yeniden Strasbourg'a gittim. Bu sefer doktora yazıldım. Yüksek lisansımı Strasbourg Üniversitesi'nde yaptım. Ve ertesi sene UNESCO'da bir münhal (boş kadro) olduğunu öğrendim. Adaylığımı koydum. Ve kalktım UNESCO'ya gittim. Dedim ki, "Ben bu işe aday oldum, ne dersiniz? Ümit var mı?" "Hiç size ümit vermek istemiyorum, 80 aday var, bir kişi alacağız" dediler. Ben de döndüm buraya. Artık yapılacak işim kalmamıştı! Bir arkadaşımın çiftliği vardı. Orada gider çalışırım falan diyordum. Derken, UNESCO'dan bir telgraf geldi: -Derhal işe başlayın!

ZB: *80 kişi arasından yalnızca siz seçildiniz?*

HT: Ben seçildim.

ZB: *Bu kriteri neye göre belirledi UNESCO? Neden siz?*

HT: Bir defa bizim enformasyon departmanında gazetecilikten gelip çalışan kimse yoktu. Enformasyon departmanındakiler memurluktan gelmiş insanlardı, bürokrasiden gelmiş insanlardı. Ben meslekten gelmiş gazeteciydım. Sonra gazetecilik eğitimiyle de uğraşmıştım. Gerek İstanbul'da gerekse Strasbourg'da bu işlere burnumu sokmuştum. Onun için aradıkları vasıflara uyuyordum. Sonra beni sözlü sınavdan filan geçirip konuştular, akılları yattı. Ve ondan sonra ben geldim, taşı tarağı toplayıp Paris'e gittim yerleştim. Evvela 2 senelik bir sözleşmem vardı. 2 sene sonra bitiyordu. Demek memnun kalmışlar ki benden 3 sene daha uzattılar. O bitmeden ömür boyu sözleşme yaptılar benimle. Ondan sonra tehlikeli bir durum kalmadı. Ömür boyu sözleşme ile oraya artık yerleştim. İletişimin geliştirilmesi ve gazetecilik eğitimi konularından sorumlu oldum. Bol bol Afrika'ya gittim. Kırk kere Afrika'ya gittim. Yani bazı yerlere uzman gönderebilirdim ama o ülkeyi görmek istiyordum, kalktım kendim gittim. Uzman yerine kendim giderek bütün Afrika ülkelerini dolaştım. Bir sene Kongo'da kaldım. Orada

aday oldum, o da hoşuma gitti, bir sene. Afrika'yı yakından tanımak istiyordum. Çok seviyordum Afrika sorunlarını. Orada iki seminer düzenledim. Öğrenci yetiştirdim. Kongo'da ilk gazeteciliğin temellerini attık. Hiç gazeteci yoktu. Aradan 50 sene geçti, beni Kongo'dan arayıp üniversiteye davet ettiler, "Gazeteciliğin temellerini siz attınız" diye. Bana fahri doktora verdiler, büyük bir törenle. Ayşe ile beraber gittik. Kinşasa'da bir doktora aldım. Ve UNESCO'dan emekliye ayrıldım, 60 yaşında döndüm. Döndükten sonra kendimi biraz gazetecilik eğitimine verdim. Dersler verdim üniversitelerde. Ama bütün o UNESCO'da çalıştığım yıllarda gazeteciliği ihmal etmedim. Her gittiğim yerden röportajlar yaptım. Cumhuriyet'te, Hürriyet'te, Milliyet'te röportaj dizilerim çıktı. Bazen 1-2 gazeteye, dergiye birden gönderiyordum. O beni çok teselli ediyordu. Bir taraftan gazeteci yetiştirmek, yeni basının temellerini atmak Afrika'da, bir taraftan da röportajlar yapmak, mesleği icra etmek... Bu bana çok cazip geldi. Emekliye ayrıldıktan sonra gazetelerde iş bulmak olanak dışıydı. Ders vermeyi tercih ettim. Evvela Eskişehir Anadolu Üniversitesi, sonra İstanbul Üniversitesi, sonra Galatasaray'da dersler verdim. Yani 5-6 sene hocalık yaptım. Çok öğrenci yetiştirdim. Öğrencileri çok sevdim. Onlarla hâlâ ilişkilerim devam eder.

EDEBİYAT DÜNYASINDA...

HT: Bu gazetecilik eğitiminden sonra kendimi romancılığa verdim. O da şöyle oldu: Meyyale, benim büyükannemin annesiydi. Evde onun hikâyelerini dinliyordum. Oturdum onu romanlaştırdım ama gerçeklerden hiç uzaklaşmadım. Emre Kongar benim ahbabımdı. Onun ailesiyle ailemiz arasında elli yıllık, yüz yıllık dostluk vardı. "Emre, bir roman yazdım, Yapı Kredi'ye verdim geçen hafta" dedim. "Nasıl bir şey? Sen bana ver bir okuyayım" dedi. "Ben bunu alıyorum, Remzi Kitabevi'ne vereceğim. Geri al öbür taraftan" dedi. Ben de Remzi'ye verdim. Remzi'de ilk romanım bundan yirmi küsur sene evvel çıktı. O zamandan beri Remzi'ye 28 kitap yazdım. Onun dışında meslekî kitaplar da yazdım. Gazeteciliğe başlamadan evvel zaten mesleki

kitaplar yazmıştım. Onlara devam ettim. Kitaplarım yabancı dile çevrilsin diye hiçbir özen göstermedim. Ben Türk okuyucusu için yazdım. Benim ele aldığım konular Türk okuyucusunu ilgilendiren konulardı. Onlar üzerinde durdum. Tesadüfen Fransızca bir kitabım çıktı, Kongo’da Bir Türk diye basıldı o. İki romanım Bulgarcaya ve Sırpçaya çevrildi. Yani sağda solda birtakım şeylerim çıktı ama ben hiç onlarla övünmeye de kalkmadım. En ufak bir şekilde kılımı kıpırdatmadım. Ufak parmağımı oynatmadım, dışarıda kitabım çıksın diye. Benim burada okuyucularıyla çok iyi ilişkilerim var. Onları çok seviyorum. Her fırsatta imza günlerinde onları tanıyorum. Onlarla ahablık ediyorum. Bu beni bağlıyor. Yani ben kitabımı bir mesaj olarak yazıyorum. O mesaj nasıl karşılanmış? Onu merak ediyorum. Toplantılarda okuyucudan gelen mesaj, bir mesajın geri dönmesi oluyor.

ZB: *Tam burada bir şey soracağım. Kitaplarınızın bu kadar sevilmesinin sizin de bu kadar üretken bir şekilde kitap yazmanızın gazetecilikle bir bağlantısı olabilir mi?*

HT: Muhakkak, şunu söyleyeyim efendim; ben romanlarımı röportaj gibi yazıyorum. Ben röportaj yazarlığından geldim diyorum, kendi kendime. Ve ben kitap yazarken okuyucuyu yormamak için kısa cümleler yapıyorum, kısa paragraflar yapıyorum. Okuyucunun bilmediği yabancı sözcükler asla kullanıyorum. Ne İngilizce, ne Fransızca ne Arapça sözcük kullanmıyorum. Onlara çok bağlı kalıyorum. Okuyucunun düzeyinden uzaklaşmak istemiyorum. Onların belki bir karış üstündeyim ama katiyen ukalalığa kaçmıyorum. Ve bu toplantılarda da okuyucunun tepkilerini alıyorum. Onlar benim için bir motivasyon oluyor. Okuyucu ne düşünüyor? Onları alıyorum. Yeni kitaplarımın hazırlanmasında onlardan aldığım tepkiler bana yardımcı oluyor.

“YENİ MEDYA İÇERİĞİNİ ÖZGÜRCE TAYİN EDEBİLİYOR”

ZB: *Hıfzı Bey, sizin döneminizdeki geleneksel gazetecilikle şu andaki gazetecilik bir değişim süreci içerisinde. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

HT: Ben gazeteciliğe başladığım zaman gazete

sahipleri gazetecilikten gelmeydi. Başyazarlar gazetecilikten gelmeydi. Necmettin Sadak, Hüseyin Cahit, Ahmet Emin Yalman, Zekeriya Serter, hepsi gazetecilikten gelmeydi. Gazete patronu olmuşlardı kendi sermayeleriyle, ufak birikimleriyle. Ve gazete büyük sermayeye dayanmıyordu. Zamanla teknoloji ilerledi, yeni teknikler uygulanmaya başlandı. Gazete büyük sermaye gerektirdi. Büyük sermayeyi karşılayacak durumları yoktu eski patronların. Onlar gazeteleri elden çıkardılar. Holdingler gazeteleri satın aldı. Holdinglerin işi gazetecilik değil. İktidarda çeşitli işleri var. Yani ihaleler alıyorlar bunun gibi. Fikir gazetelerinin tirajı 20 bin, 30 bin, çok çok 50 bin. O da kalmadı şimdi. Ama magazin gazeteleri 100 bini geçti. Böyle olunca öbür ufak gazeteler güç yaşıyorlardı ve okuyucunun ihtiyaçlarına cevap verecek durumda değillerdi. Bereket bu bilgisayarlar gelişince, teknoloji gelişince sosyal medya ortaya çıktı. Ve okuyucu gazetede bulamadığını sosyal medyada buldu. Kendi dertlerini artık gazeteye değil, televizyona radyoya değil, sosyal medyaya dökmeye başladı. Televizyon bile böyle yıkmadı basını. Sosyal medya bir ihtiyacı karşıladı. Sosyal medya patrona güvenmiyor, devletten korkmuyor, özgür. Ve birdenbire sosyal medya gelişti. Ama sosyal medyanın gelişmesine karşılık, iktidar buna karşı bazı sansür önlemleri almaya kalktı. Şimdi bu savaş devam ediyor. Ama ben sosyal medyanın yeni teknolojilerle bunları çözdüğü, başka yollar da bulup kitlelere ulaştığını görüyorum. Basın, iletişim bu yolla gelişecek herhalde.

ZB: *Geleneksel medyada siz Türkiye’de ilk gazetecilerdensiniz. Geleneksel medya, yeni medyaya evrilirken neler oldu? Neler değişti? Son sorum da şu olacak; Yeni medyayı nasıl görüyorsunuz? Hangi noktada ileride olacak?*

HT: Bütün dünya aynı gelişmelerden geçti. Yalnız bize has bir şey değil. Teknolojinin gelişmesi Fransa’da da oldu, Almanya’da da, Amerika’da da oldu. Ve medya, basın, büyük sermaye işi oldu demin söylediğim gibi. Büyük sermayede şu anda patronlar değişti, holdingler oldu. Gazetenin içeriği de değişti. Büyük tiraja ve reklama ağırlık verildi. Eskiden reklamların önemi pek yoktu. Ben mesleğe girdiğim

zaman reklam gelmeye başlamıştı. Yalnız reklam geliri değildi, tirajdan da gazete para kazanıyordu. Hâlbuki yeni teknoloji gazete yöneticileri reklam alabilmek için içeriği ona uydurdular. Yani hükümetin baskısı yanında, reklam verenlerin politikası da, onların baskısı da hâkim oldu gazeteye. Aman şu firma aleyhinde yazı yazmayın. O firmanın bir yolsuzluğu ortaya çıkmış yahut grevler olmuş. Aman aman biz onunla uğraşmayalım. Böyle reklamın bir baskısı oldu görünmez bir şekilde. Bu arttı, reklamcıların baskısı. Yani gazeteler içeriğini yitirdiler ve magazin ağırlıklı basın egemen oldu. Ben gazeteciliğe başladığım zaman magazin ağırlıklı gazete yoktu. Ben başladıktan birkaç ay sonra Hürriyet çıktı. Hürriyet, magazin ağırlıklı oldu. Ondan sonra ünlü gazeteciler, büyük tirajlar magazin yazılarıyla tutundular. Bu gazetelere “renkli, boyalı basın” diyorduk o zamanlar. Bunlar gazeteye yön vermeye başladı. Bu çok önemli değişiklik. Gazete eskiden siyah-beyazdı. Renk yoktu, ciddi bir havadaydı. Onun yerine renkli, boyalı basın egemen oldu. Bütün dünyada teknolojinin ve kapitalizmin gelişmesinin sonuçları. Şimdi sosyal medya bunu inşallah karşılayacak.

ZB: *Yeni medyanın ilerisi için ne düşünüyorsunuz? Bir yirmi sene sonra biz nerede olabiliriz?*

HT: Yeni medya bir defa sermayeye dayanmadığı için esnek. Esnek, içeriğini istediği gibi gayet özgürce tayin edebiliyor. Bu çok iyi. İnsanlar geleneksel basında yayımlayamadıkları şeyleri sosyal medyada yayımlayabiliyorlar rahat rahat. Bu muazzam bir olanak sağlıyor ve işsiz kalan gazeteciler sosyal medyaya yöneliyorlar. Yani yüzlerce gazeteci ülkemizde işten atıldı, işsiz kaldı. Bunların bir kısmı hâlâ işsiz. Bir kısmı sosyal medyaya ayak uyduruyorlar, o koşullar altında yazıyorlar. Onların da izleyicisi, katılımcısı çok artıyor. Demin de söylediğim gibi, hükümet bunlara da el atıyor, sansürü teknolojiye uyduruyor. Ama teknolojinin yeni çareleri de bulunuyor. Ve ben bu yolda gelişiğine inanıyorum. İletişim sosyal medya alanında daha çok gelişecek. Yeni teknolojik gelişmeler bu sosyal medyanın da gelişmesine çok yardımcı oluyor.

“ÖDÜN VERMEMEK LAZIM, KATİYEN”

ZB: *Gazeteci adaylarına, gazeteci olmak isteyen arkadaşlarımıza neler söyleyebilirsiniz?*

HT: Valla benim söyleyeceklerimi dinlemezler herhalde ama ben yine de söyleyeyim: Bir defa ödün vermemek lazım, katiyen. İnsan bir fikre inanıyorsa o yolda devam etmesi lazım. İşsiz kalmayı da göze almak lazım. Bugün iktidara muhalif olduğu için işsiz kalan gazeteciler var. Ama ayak uydurdu mu onlara ‘dönek’ deniyor, ‘yalaka’ deniyor, ‘yandaş’ deniyor, değil mi? Bu duruma düşmemek lazım. İyi-kötü inandığı yoldan ayrılmamak lazım. Tahammül etmek lazım, işsizliği göze almak lazım. Para için gazetecilik yapmamak lazım. Ben hiçbir zaman aylık için gazetecilik yapmadım. Başarılı olduğum zaman aylık kendiliğinden yükseldi. Zaten piyasada da başarılı olan gazeteciyi daha yüksek ücretle başka gazeteler çekiyor. Mesele ödün vermemekte, dik durmakta, rüşvet almamakta, iktidarın baskılarına karşı direnmekte. O zaman insan kahraman oluyor. Hapse girmeyi de göze almak lazım, her türlü baskıyı göze almak lazım, onlar kahraman oluyor.

ZB: *Ekleyeceğiniz bir şey varsa merakla dinliyoruz sizi.*

HT: Sizi ve genç arkadaşlarımı çok sevdim. Gayet anlayışlı çocuklar. Buraya geldiklerinden beri yaptıkları işleri çok severek yapıyorlar. Güler yüzlü, ateş gibi çalışkan, genel kültürleri gayet iyi. Farkına vardınız herhalde! Ben bir ara sınavdan geçirdim onları, Atatürkçülük hakkında. Sonuçlardan memnunum. Kafaları işleyen arkadaşlar. Yalnız daima beslemek lazım. Okumak lazım. İzlemek lazım. Kopmamak lazım. Bir defa yetenek şart gazeteci olmak için. Yeteneği olmayan ne yapsa olmaz, olamaz. Mutlaka yetenek lazım. Yetenek kâfi değil, mutlaka bilgisini, kültürünü genişletmesi lazım. Aksi halde insanlar güdük kalıyorlar, çağdışı oluyorlar.